

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄՆԵՐԻ 2017-2018ԹԹ. ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

**ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ**

**ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄՆԵՐԻ 2017-2018ԹԹ.
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ**

**ԵՐԵՎԱՆ
2018**

**Open Society Foundation
Armenia**

Սույն զեկույցի պատրաստումը և տպագրությունը հնարավոր է դարձել Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստան կազմակերպության օժանդակության շնորհիվ (դրամաշնորհ N19757): Զեկույցում տեղ գտած տեսակետները և վերլուծությունները արտահայտում են հեղինակի կարծիքը և կարող են չհամընկնել Բաց հասարակության հիմնադրամներ-Հայաստան Կազմակերպության տեսակետների և դիրքորոշումների հետ:

Ծրագրի ղեկավար տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ
Արտակ Մանուկյան

Ուսումնասիրության իրականացնող՝ Աստղիկ Ավչյան

Հանրային քաղաքականության հետազոտությունների ազգային կենտրոն ՀԿ

Հասցե՝ ք. Երևան, Մանուկյան փող, 101
www.policyobserver.am

 www.facebook.com/PolicyObserver/

Բովանդակություն

Նախաբան.....6

Աղյուսակ 1. 2017-2018թթ. գործուղումների և շրջագայությունների վրա կատարված ծախսերի շեղումը պլանից.....3

Կառավարության աշխատակիցների գործուղումների քանակային մոնիտորինգ7

Նախքան թավշյա հեղափոխություն7

Դիագրամ 1. 2017թ. մայիսի 7-ից մինչև 2018թ. մայիս ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության աշխատակիցների գործուղման օրերի թիվը (օր).....7

Հեղափոխությունից հետո7

Դիագրամ 2. 2018թ. մայիս-հոկտեմբեր ամիսներին ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության աշխատակիցների գործուղման օրերի թիվը (օր).....8

Կառավարության մարմինների գործուղումների քանակային մոնիտորինգ.....8

Հեղափոխությունից առաջ.....8

Դիագրամ 3. 2017թ. մայիսի 7-ից մինչև 2018թ. մայիս ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության մարմինների գործուղումների կառուցվածքը (%).....9

Դիագրամ 4. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության գործուղումների կառուցվածքը (%).....9

Հեղափոխությունից հետո10

Դիագրամ 5. 2018 թ. մայիս-հոկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության մարմինների գործուղումների կառուցվածքը (%)10

Գնված ավիատոմսերի վերաբերյալ արժեքային մոնիտորինգ.....11

Գրաֆիկ 1. Ավիատոմսերի գնման դինամիկան ըստ ամիսների, 2017-2018թթ. (մլն. դրամ).....11

Աղյուսակ 2. Բիզնես/էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի դինամիկան նախքան հեղափոխությունը12

Աղյուսակ 3. Բիզնես/էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի դինամիկան նախքան հեղափոխությունը12

Արժեքային մոնիտորինգ նախքան հեղափոխություն12

Հեղափոխությունից հետո արժեքային մոնիտորինգ.....13

Գնված ավիատոմսերի մոնիտորինգ, ըստ ամիսների13

Աղյուսակ 4. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածք (մայիս ամիս, 2017թ.)13

Աղյուսակ 5. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հունիս ամիս, 2017թ.).....14

Աղյուսակ 6. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հուլիս ամիս, 2017թ.).....14

Աղյուսակ 7. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (օգոստոս ամիս, 2017թ.)15

Աղյուսակ 8. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածքը (սեպտեմբեր ամիս, 2017թ.)15

Աղյուսակ 9. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հոկտեմբեր ամիս, 2017թ.)16

Աղյուսակ 10. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (նոյեմբեր ամիս, 2017թ.)16

Աղյուսակ 11. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (դեկտեմբեր ամիս, 2017թ.)17

Աղյուսակ 12. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածքը (հունվար ամիս, 2018թ.)17

Աղյուսակ 13. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (փետրվար ամիս, 2018թ.)18

Աղյուսակ 14. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (մարտ ամիս, 2018թ.)18

Աղյուսակ 15. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (ապրիլ ամիս, 2018թ.)19

Գնված ավիատոմսերի ամփոփիչ մոնիտորինգ, 2018 թ.19

Եզրակացություններ20

Նախաբան

Հայաստանի Հանրապետության պետական գործուղումների օրենսդրական դաշտը կարգավորվում է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 209-րդ հոդվածի 2-րդ մասով: Սույն մոնիտորինգի նպատակն է վերլուծել ՀՀ պետական գործուղումների կառուցվածքային առանձնահատկությունները, ընդհանուր միտումները, նաև համադրել նախկին և գործող իշխանությունների վարքագիծը գործուղումների նկատմամբ: Հրապարակման մեջ ամփոփված են 2017 թվականի մայիսի 7-ից մինչև սույն թվականի հոկտեմբեր ամսվա ընթացքում պետական մարմինների կողմից ավիատոմսերի ձեռքբերման հետ կապված քանակային և արժեքային մոնիտորինգի արդյունքները:

Համաձայն օրենսդրական կարգավորման, գործուղված աշխատողին հատուցվում է օրապահիկը, գիշերավարձը, ճանապարհաձախսը, հյուրանոցային ամրագրման վճարը և այլ ծախսեր, հետևաբար գործուղվող անձանց կողմից հնարավոր են գայթակղություններ ավելի երկար գործուղումներ ունենալ հարկատուների հաշվին, ինչը բավականին դժվար բացահայտելի ռիսկ է:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված են գործուղումների և շրջագայությունների պլանային և փաստացի ծախսային ցուցանիշները:

Աղյուսակ 1. 2017-2018թթ. գործուղումների և շրջագայությունների վրա կատարված ծախսերի շեղումը պլանից

	Պլանային				Փաստացի				Շեղումը պլանից			
	2017թ.		2018թ. (9 ամիս)		2017թ.		2018թ. (9 ամիս)		2017թ.	2018թ. (9 ամիս)		
	մլրդ դրամ	%	մլրդ դրամ	%	մլրդ դրամ	%	մլրդ դրամ	%	մլրդ դրամ	մլրդ դրամ		
Ապրանքների և ծառայությունների ձեռքբերում, այդ թվում՝	160.9	100	117.9	100	154.3	100	96.6	100	-	6.6	-	21.3
Գործուղումների և շրջագայությունների ծախսեր	4.5	2.8	3.2	2.7	4.1	2.7	3.5	3.6	-	0.4	-	0.3

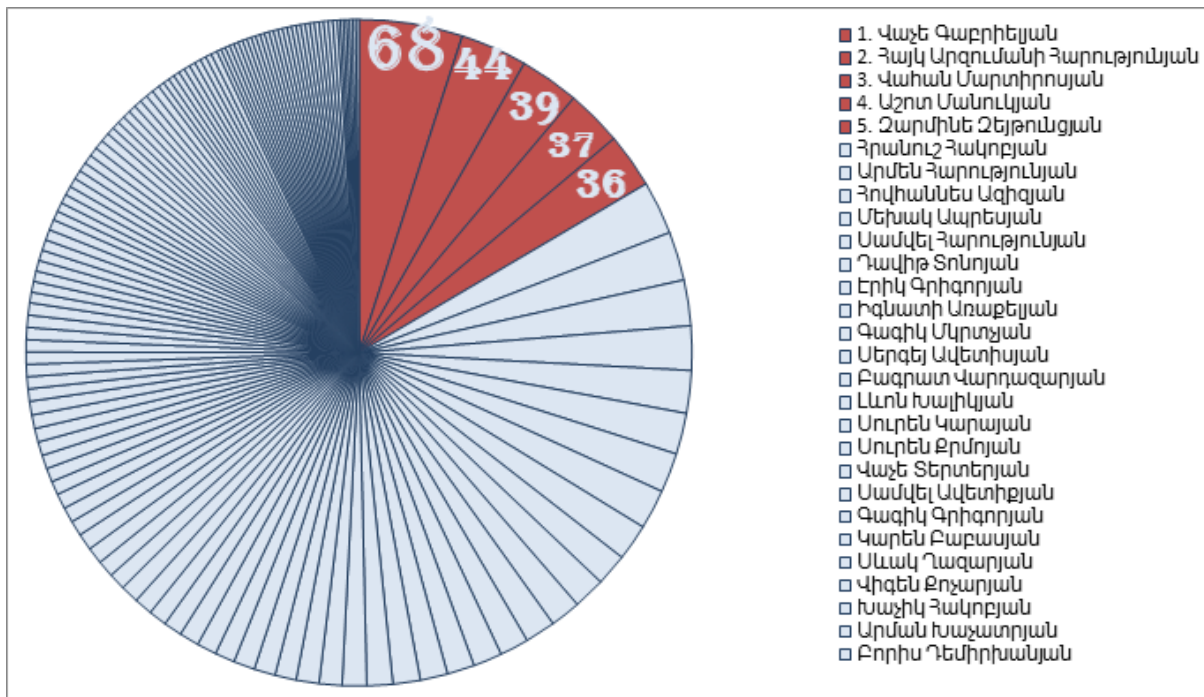
2017 - 2018 թվականներին պետական բյուջեից դուրս է գրվել 7,6 մլրդ դրամ գործուղումների և շրջագայությունների ծախսերը ֆինանսավորելու ուղղությամբ: Ընդ որում 2017թ. ֆինանսավորումը կազմել է 4,1 մլրդ դրամ, որը ողջ ապրանք-ծառայությունների ձեռքբերման ծախսերի մասնաբաժնի 2,7% է, իսկ հաջորդ տարում, 2018թ. առաջին ինն ամսում ծախսվել է 3,5 մլրդ դրամ՝ 3,6% մասնաբաժնով: Համադրելով պլանային ակնկալիքները իրական ցուցանիշների հետ, նկատում ենք 2018թ.-ին 300 մլն դրամի փաստացի շեղում, մինչդեռ 2017թ.-ին փաստացի ծախսերը չեն գերազանցել նախատեսված պլանը:

Կառավարության աշխատակիցների գործուղումների քանակային մոնիտորինգ

Նախքան թավշյա հեղափոխությունը

Ուսումնասիրության ենթ առել ՀՀ պետական գնումների կառուցվածքը, մասնավորապես ամենահաճախակի գործուղած պաշտոնյաների կազմը. ՀՀ միջազգային տնտեսական ինտեգրման և բարեփոխումների նախարար Վաչե Գաբրիելյան՝ **68 օր**, ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարի տեղակալ Հայկ Արզումանի Հարությունյան՝ **44 օր**, ՀՀ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարար Վահան Մարտիրոսյան՝ **39 օր**, ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարար Աշոտ Մանուկյան՝ **37 օր** և ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության զբոսաժրջության պետական կոմիտեի նախագահ Զարմինե Զեյթունցյան **36 օր** (Դիագրամ 1):¹ Վերը նշված անձանց (132 աշխատակիցներից՝ 5-ը) գործուղումների օրաքանակի հանրագումարը կազմում է ընդհանուր գործուղումների գրեթե 16,5%-ը:

Դիագրամ 1. 2017թ. մայիսի 7-ից մինչև 2018թ. մայիս ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության աշխատակիցների գործուղման օրերի թիվը (օր)

Հաշվի առնելով ըստ օրաքանակի գործուղված մարմինների ցանկում էքստրեմալների առկայությունը, հաշվարկել ենք միջինացված ցուցանիշ՝ մեկ գործուղման միջին տևողությունը, հետևյալ բանաձևով.

$$\frac{\text{ընդամենը գործուղումների տևողություն, օրերով}}{\text{ընդամենը գործուղումների թիվ}} = \frac{1\ 354}{363} \approx 4\text{ օր/}$$

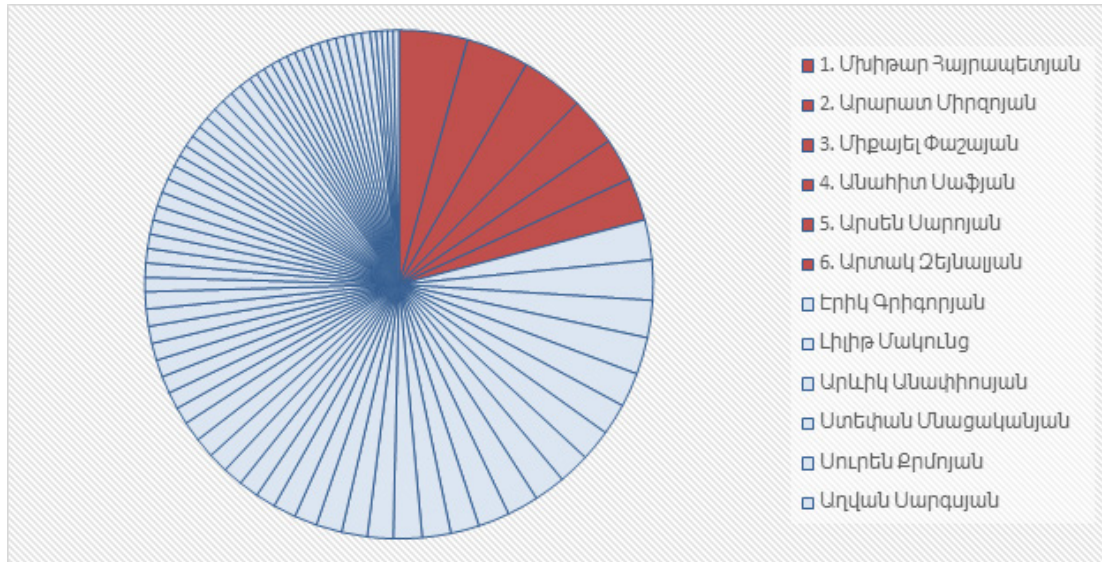
Այսինքն միջինում անձի 1 գործուղման տևողությունը կազմել է 4 օր:

Հեղափոխությունից հետո

Դիտարկելով հեղափոխությունից հետո ընկած ժամանակահատվածը՝ մայիս-հոկտեմբեր ամիսները, համաձայն նույն չափանիշի, պետական գործուղումներ իրականացրած անձանց ցանկում առանձնացրել ենք հետևյալ պաշտոնակատար անձանց. ՀՀ սփյուռքի նախարար Մխիթար Հայրապետյան՝ **24 օր**, առաջին փոխվարչապետ Արարատ Միրզոյան՝ **22 օր**, ՀՀ պետական եկամուտների նախագահի տեղակալ Միքայել Փաշայան՝ **22 օր**, ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի անդամ Անահիտ Սաֆյան՝ **17 օր**, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարության փրկարար ծառայության փրկարարական ուժերի վարչության պետի տեղակալ Արսեն Սարոյան՝ **15 օր** և ՀՀ արդարադատության նախարար Արտակ Զեյնալյանը՝ **15 օր**: Վերը նշված անձանց գործուղումների օրաքանակի հանրագումարը կազմում է ընդհանուր գործուղումների 21%-ը: (Դիագրամ 2)

1 <https://www.e-gov.am/trips/page=1/> 2018

Դիագրամ 2. 2018թ. մայիս-հոկտեմբեր ամիսներին ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության աշխատակիցների գործուղման օրերի թիվը (օր)

Հետհեղափոխյան ժամանակահատվածում գործուղումների միջին տևողությունը կրկին կազմեց 4 օր:

$$\frac{\text{ընդամենը գործուղումների տևողություն, օրերով}}{\text{ընդամենը գործուղումների թիվ}} = \frac{521}{130} \approx 4\text{օր}$$

Այս 2 ցուցանիշների տարբերությունը կայանում է նրանում, որ նախքան հեղափոխություն որոշ աշխատակիցների գործուղումների ընդամենը օրաքանակը նշանակալից կերպով էր շեղվում միջին ցուցանիշից:

Կառավարության մարմինների գործուղումների քանակային մոնիտորինգ

Նախքան հեղափոխություն

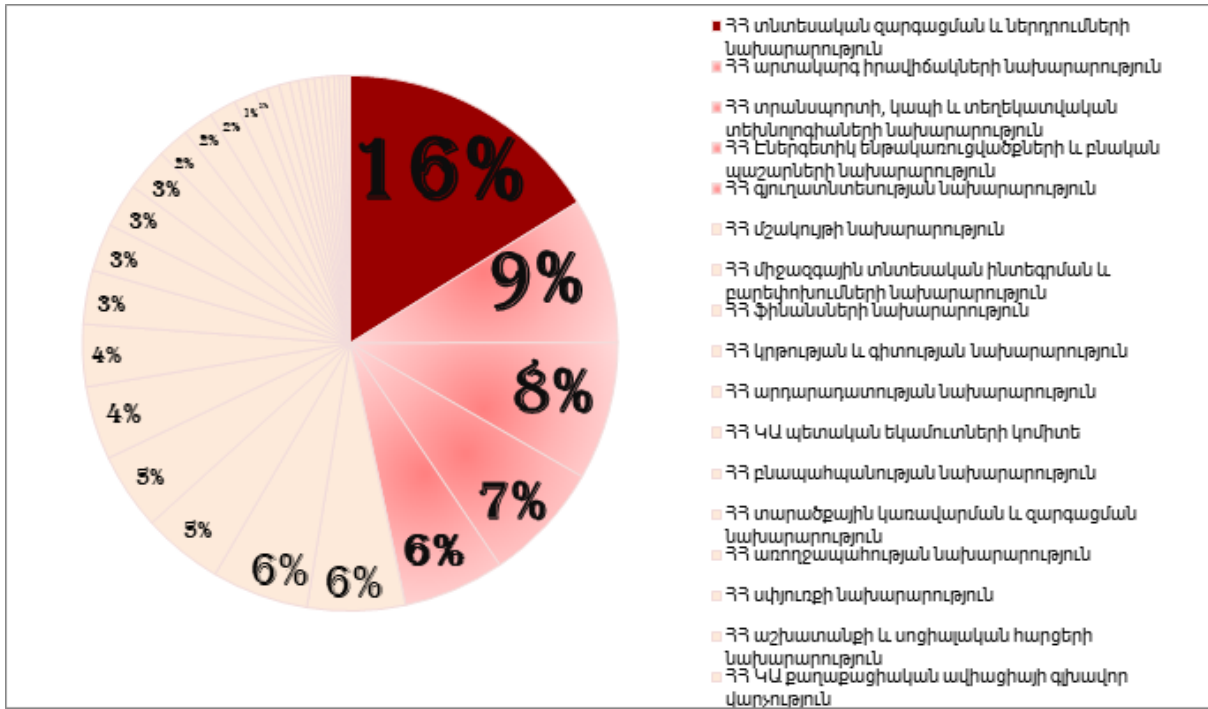
Այնուհետև առանձնացրել ենք առավել հաճախակի պետական գործուղումներ իրականացրած Կառավարության մարմիններին, որոնք են՝

1. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն,
2. ՀՀ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարություն,
3. ՀՀ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն,
4. ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն,
5. ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարություն:

Գործուղումների ընդհանուր կառուցվածքում այս կառույցների մասնաբաժինը կազմում է գրեթե կեսը՝ 46% (Դիագրամ 3):² Այժմ դիտարկենք յուրաքանչյուր նախարարությունն առանձին:

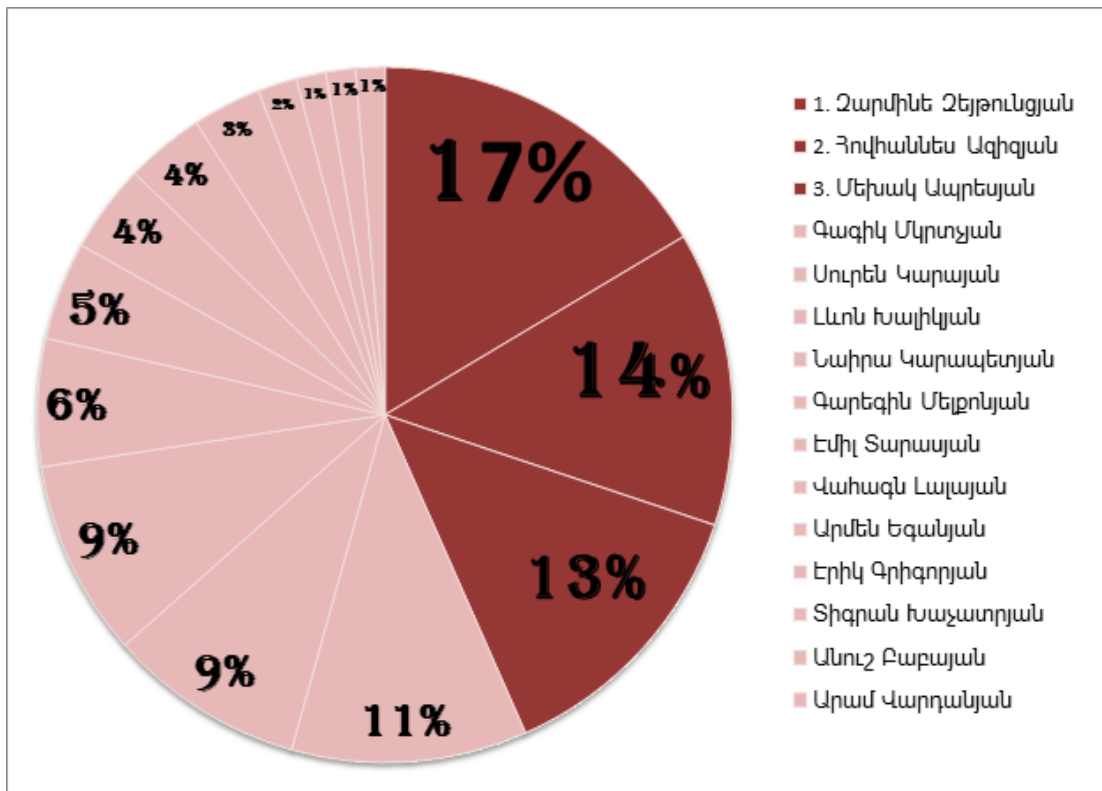
2 <https://www.e-gov.am/trips/page=1/> 2018

Դիագրամ 3. 2017թ. մայիսի 7-ից մինչև 2018թ. մայիս ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության մարմինների գործուղումների կառուցվածքը (%)

Դիագրամ 3-ից երևում է, որ առավել ինտենսիվ գործուղել է ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարությունը՝ 219 օր կամ ընդհանուր գործուղումների 16,2%-ը: ՀՀ ՏՀՆ շրջանակներում աչքի են ընկել հետևյալ աշխատակիցները՝ Չարմինե Չեյթունցյան՝ 36 օր կամ 16,4%, Հովհաննես Ազիզյանը՝ 30 օր (13,7%) և Մեխակ Ապրեսյանը՝ 29 օր (13,2%) (Դիագրամ 4):³

Դիագրամ 4. ՀՀ տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարության գործուղումների կառուցվածքը (%)

Հաջորդ նախարարությունը, որին կանդիդատներն ք ՎՎ արտակարգ իրավիճակների նախարարությունն է՝ 119 օր գործուղումների հանրագումարային տևողությամբ, որը կազմում է ընդամենը գործուղումների 8,8%-ը: Առավել հաճախ գործուղել են՝ Դավիթ Տոնոյանը՝ 27 օր կամ ՎՎ ԱԻՆ գործուղումների կառուցվածքում 22,7% մասնաբաժնով, Բագրատ Վարդապարյանը՝ 21 օր կամ 17,7% և Կարեն Բաբայանը՝ 18 օր կամ 15,1%:⁴

ՎՎ տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարությունը իրականացրել է գործուղումներ 113 օր հանրագումարային տևողությամբ, որը կազմել է ընդհանուր գործուղումների 8,3%-ը: Առավել հաճախ գործուղել են Վահան Մարտիրոսյանը՝ 39 օր (ընդամենը կառուցվածքում 35%), Գագիկ Գրիգորյանը՝ 18 օր (16%) և Արման Խաչատրյանը՝ 15 օր (13%)⁵:

ՎՎ Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության աշխատակիցները իրականացրել են գործուղումներ 98 օր հանրագումարային տևողությամբ, որը կազմել է ընդհանուր գործուղումների 7,2%-ը: Առավել շատ գործուղել են Աշոտ Մանուկյանը՝ 37 օր (37,8%), Հայկ Արզումանի Հարությունյանը՝ 44 օր (44,9%) և Վարդան Գևորգյանը՝ 9 օր (9,2%):

Համաձայն ՎՎ Էլեկտրոնային Կառավարման պաշտոնական կայքի, ՎՎ գյուղատնտեսության նախարարության անձնակազմը իրականացրել է գործուղումներ հանրագումարային 83 օր տևողությամբ, կազմելով ընդհանուրի 6,1%-ը: Առավել հաճախ գործուղել են Արմեն Հարությունյանը՝ 32 օր (39%), Իգնատի Առաքելյանը՝ 26 օր (31%) և Ռոբերտ Մակարյանը՝ 6 օր (7%)⁶:

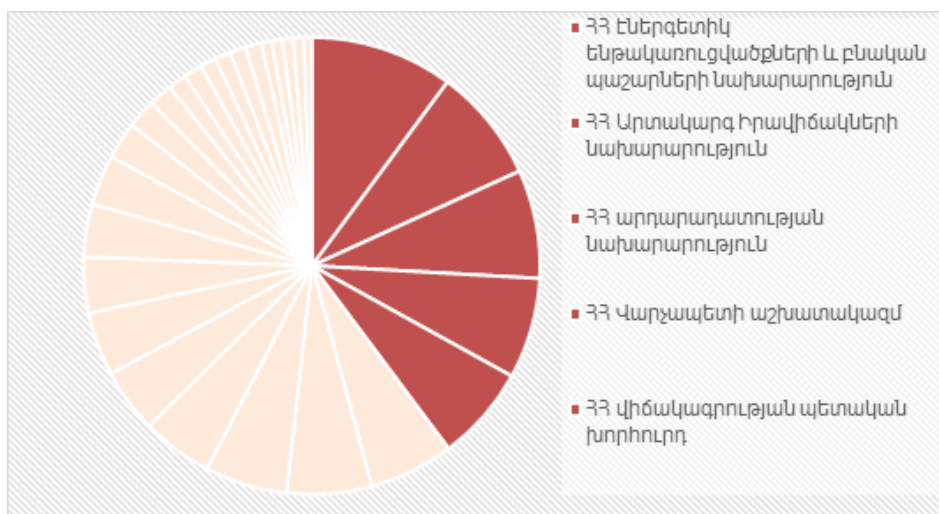
Հեղափոխությունից հետո

Հեղափոխությունից հետո պատկերը այլ է, այստեղ պետական գործուղումների ինտենսիվությամբ աչքի ընկնող Կառավարության մարմիններն են՝

6. ՎՎ Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն՝ 54 օր,
7. ՎՎ արտակարգ իրավիճակների նախարարություն՝ 43 օր,
8. ՎՎ արդարադատության նախարարություն՝ 41 օր,
9. ՎՎ Վարչապետի աշխատակազմ՝ 38 օր,
10. ՎՎ վիճակագրության պետական խորհուրդ՝ 36 օր:

Նշված կառույցների գործուղումների միասնական մասնաբաժինը կազմում է ողջ գործուղումների 40% (Դիագրամ 5):

Դիագրամ 5. 2018 թ. մայիս-հոկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածում Կառավարության մարմինների գործուղումների կառուցվածքը (%)

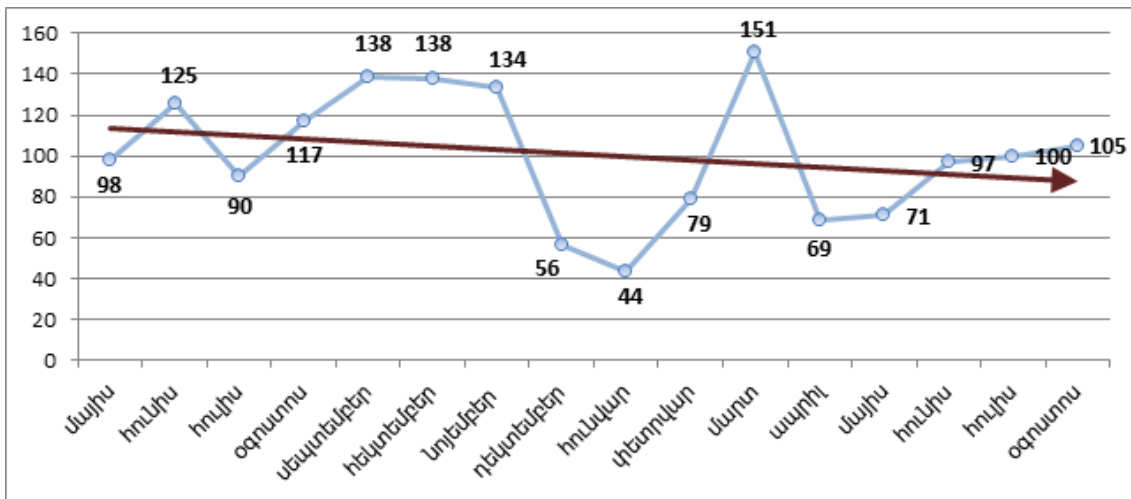
Ընդ որում ամենից հաճախ գործուղվել են հետևյալ ուղղություններով՝ Ռուսաստանի Դաշնություն, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ, Ղազախստանի Հանրապետություն, ինչպես նաև Բելգիայի Թագավորություն, Թաիլանդի Թագավորություն, Բելառուսի Հանրապետություն և այլն:

Քննարկվող հիմնախնդիրների մեջ գերակայող են հետևյալ թեմաները՝ Իրանի հետ քննարկվել է Հայաստան առաքվող գազի քանակի ավելացման հիմնահարցը⁷, վարվել են բանակցություններ Ռուսաստանի հետ, ինչի արդյունքում ներկրվող միջուկային վառելիքի գինը որոշվեց նվազեցնել 760.000 ԱՄՆ դոլարով⁸, քննարկվել է ՀՀ-ում արևային լուսաթաղանթների արտադրություն հիմնելու և ՀՀ էներգետիկ բնագավառում ներդրումային ծրագրերի իրականացման հարցը⁹: Անգամ ավելին, որոշ ընկերությունների ներկայացուցիչների հետ ձեռք են բերվել կոնկրետ պայմանավորվածություններ ՀՀ արևային էներգետիկայի բնագավառի ներդրումային ծրագրերը մանրամասն քննարկելու¹⁰: Ի լրումն վերը նշվածի տեղի են ունեցել ուսումնավարժություններ, մի շարք հանդիպումներ, քննարկումներ համաշխարհային հարթակում, ներդրումներ ներգրավելու և այլ հիմնահարցերով:

Գնված ավիատոմսերի վերաբերյալ արժեքային մոնիտորինգ

2017թ. մայիսի 1-ից մինչև 2018թ. հոկտեմբերն ընկած ժամանակահատվածում գնված ավիատոմսերի վերաբերյալ փոքր ուսումնասիրություն կատարելուց հետո նկատելի է, որ տրենդի ուղղությունը ցույց է տալիս ավիատոմսերին ուղղված ֆինանսավորման նվազեցում¹¹(Գրաֆիկ 1.): Նկատելի պիկեր երևում են մարտ ամսին, ինչպես նաև սեպտեմբերից նոյեմբեր ընկած ժամանակահատվածում, իսկ առավել նվազ ծախսեր նկատվում են ձմռան ամիսներին (դեկտեմբեր-փետրվար): Հարկ է նաև նշել ավիատոմսերի կտրուկ նվազման միտման մասին ապրիլ ամսում(2,2 անգամ), ինչը կարելի է կապել կառավարչական կառուցվածքային փոփոխությունների հետ:

Գրաֆիկ 1. Ավիատոմսերի գնման դինամիկան ըստ ամիսների, 2017-2018թ. (մլն. դրամ)

Գրաֆիկից ակնհայտ երևում է, որ թավշյա հեղափոխությունից հետո կատարված գործուղումների ծախսերը նվազել են, ի տարբերություն նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի, օրինակ՝ մայիս ամսին 27 միլիոն դրամով, հունիսին՝ 28 միլիոն դրամ, օգոստոսին՝ 12 միլիոն դրամ: Այս շարքում բացառություն է կազմել միայն հուլիս ամսվա գործուղումների ծախսը, գերազանցելով նախորդ տարվան 10 միլիոն դրամով: Այս նվազող միտումը բացատրվում է մասնավորապես նաև այն հանգամանքով, որ բիզնես կարգի ավիատոմսերը փոխարինվել են էկոնոմ կարգով: Ստորև բերված աղյուսակներով ներկայացված են բիզնես և էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի դինամիկան 2017-2018թթ.:

7 <http://www.gov.am/files/docs/2773.pdf?c=266481>

8 <http://www.gov.am/files/docs/2827.pdf?c=423807>

9 <http://www.gov.am/files/docs/2834.pdf?c=171591>

10 <http://www.gov.am/files/docs/2881.pdf?c=70075>

11 որը չի արտացոլում ՀՀ ԿԱ Ազգային անվտանգության ծառայության կարիքների համար և Ազգային անվտանգության խորհրդի անդամների համար գնված ավիատոմսերի տեղեկությունները

Աղյուսակ 2. Բիզնես/Էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի դինամիկան նախքան հեղափոխությունը

Նախքան հեղափոխություն			
	բիզնես կարգ	Էկոնոմ կարգ	ընդամենը
մայիս	1	393	394
հունիս	23	459	482
հուլիս	7	280	287
օգոստոս	5	297	302
սեպտեմբեր	2	424	426
հոկտեմբեր	4	415	419
նոյեմբեր	7	450	457
դեկտեմբեր	5	231	236
հունվար	1	213	214
փետրվար	7	378	385
մարտ	4	649	653
ապրիլ	0	333	333
ընդամենը	66	4522	4588

Աղյուսակ 3. Բիզնես/Էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի դինամիկան հետհեղափոխական շրջանում

Ջեղափոխությունից հետո			
	բիզնես կարգ	Էկոնոմ կարգ	ընդամենը
մայիս	0	273	273
հունիս	1	291	292
հուլիս	1	214	215
օգոստոս	2	240	242
սեպտեմբեր	0	353	353
հոկտեմբեր	0	359	359
ընդամենը	4	1730	1734

Այստեղից ակնհայտ երևում է նոր իշխանությունների սկզբունքային դիրքորոշումը կապված առավել նվազ թվով բիզնես կարգի ավիատոմսերի ձեռքբերման հետ: Եթե նախկինում այն կազմում էր ընդհանուր ավիատոմսերի 1,4%-ը, ապա այժմ՝ ընդամենը 0,2%:

Արժեքային մոնիտորինգ նախքան հեղափոխություն

Ավիատոմսերին վերաբերող արժեքային չափանիշը հետազոտելիս նկատել ենք որոշակի կասկածելի գործարքներ, այդ թվում՝ ՀՀ նախագահի աշխատակազմը օգոստոսի 4-6-ի համար գնել է Էկոնոմ կարգի ավիատոմս 1 անձի համար, Երևան-Թեհրան և հետադարձ ուղղությամբ, որի արժեքը կազմել է 970 000 դրամ: Ավիագործակալության հետ հարցումից հետո պարզեցինք, որ նշված ուղղությամբ Էկոնոմ կարգի ավիատոմսերի գինը չի կարող գերազանցել 250 000 դրամը: Այնուհետև սեպտեմբերի 9-ի համար միևնույն կառույցի կողմից ձեռք է բերվել Էկոնոմ կարգի ավիատոմս, Երևանից դեպի Մոսկվա չվերթի համար 634 000 դրամ արժողությամբ, մինչդեռ Երևան-Մոսկվա ուղղության ավիատոմսերի արժեքը շատ ավելի մատչելի է, և սկսվում է 100 000 դրամից, անգամ բիզնես կարգի տոմսերի արժեքը սկսվում է 500 000 դրամից:

ՀՀ ՊՆ կողմից ևս կատարվել են ռիսկային գնումներ ավիատոմսերի գծով: Օրինակ՝ 2017թ-ի հուլիսի 21-ին ձեռք է բերվել 2 470 000 դրամի Էկոնոմ կարգի ավիատոմս, Երևան-Մոսկվա-Ալմաթի ուղղությամբ, որի արժեքը թվում է բարձր իր իրական գնից: Վերը նշված մարմնի կողմից հոկտեմբերի 5-ից 16-ի համար գնվել էր 2 Էկոնոմ կարգի ավիատոմս, որի ուղղությունն է Երևան - Թել Ավիվ հետադարձով: Այն իրականացվում է հայկական Armenia Fly ընկերության կողմից և յուրաքանչյուր տոմսը ձեռք է բերվել 1 016 000 դրամով, չնայած նրան որ նշված ուղղությամբ Էկոնոմ կարգի

ավիատոմսերի գինը սկսվում է 100 000 դրամից: Հուլիսի 7-ին ՀՀ ՊՆ կողմից գնվել է 1 էկոնոմ կարգի ավիատոմս Երևան-Դոմոդեդովո-Երևան ուղղությամբ 790 000 դրամով, ինչը թվում է կասկածելի, երբ հաշվի ենք առնում այն փաստը, որ այդ ուղղությամբ ավիատոմսերի արժեքը սկսվում է 90 000 դրամից:

ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարությունը հուլիսի 27-ին ձեռք է բերել միակողմանի տոմս դեպի Պրագա 718 000 դրամով, մինչդեռ այդ ուղղությամբ տոմսերը սկսվում են 100 000 ից:

Նախկինում կատարվել է մեծաքանակ թվով բիզնես կարգի ավիատոմսերի առք, օրինակ՝ ՀՀ Սփյուռքի նախարարության կողմից գնված Երևան - Բուենոս Այրես ուղղությամբ 1 987 000 դրամ արժողությամբ ավիատոմսը: Բիզնես կարգի ավիատոմսեր են գնվել նաև արտասահմանից հրավիրված հյուրերի համար, ինչպես օրինակ՝ Ֆրանսիայից Երևան ժամանած հյուրերի համար, 997 000, 868 000, 738 000 դրամ ավիատոմսերի արժողությամբ: ¹²

Հեղափոխությունից հետո արժեքային մոնիտորինգ

Արդեն հեղափոխությունից հետո նկատում ենք մեծ քանակությամբ բիզնես կարգի ավիատոմսերի փոխարինում էկոնոմ կարգի ավիատոմսերով: Հետազոտության արդյունքում այստեղ ևս որոշակի գործարքներ թվացին կասկածելի: Ինչպես օրինակ՝ հունիս և հուլիս ամիսների ընթացքում ՀՀ Նախագահի աշխատակազմի կողմից 2 բիզնես կարգի ավիատոմսերի գնում Երևան-Մոսկվա-Երևան ուղղությամբ, յուրաքանչյուրի արժեքը 919 000 դրամ, երբ նույն ժամանակահատվածում ավիատոմսերի միջին արժեքը կազմում էր 500 000 դրամ: Մեկ այլ նկատառում ևս, ՀՀ Ոստիկանության կողմից ձեռք է բերվել էկոնոմ կարգի 3 ավիատոմս Լիոն-Մոսկվա-Երևան ուղղությամբ՝ 575 000 դրամով, մինչդեռ միևնույն ժամանակահատվածում առկա են լինում կրկնակի էժան ավիատոմսեր:

Գնված ավիատոմսերի մոնիտորինգ, ըստ ամիսների

Աղյուսակ 4. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածք (մայիս ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	13.5	13.9%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	8.4	8.6%
ՀՀ Ոստիկանություն	6.0	6.2%
Պ.Չայկովսկու անվան միջնակարգ երաժշտական մասնագիտական դպրոց	5.4	5.6%
Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ	5.4	5.6%
Հանրագումարը	38.9	39.9%
Ընդամենը	97.6	100%

Ընդամենը մայիս ամսին կատարվել է 97.6 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, որտեղ գերակշիռ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (13.9%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (8.6%), ՀՀ Ոստիկանություն (6.2%), Պ.Չայկովսկու անվան միջնակարգ երաժշտական մասնագիտական դպրոց (5.6%) և Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ (5.6%): ¹³

12 https://www.govtravel.am/report/?fbclid=IwAR2mBA8PDb_M3EF5d6es-5aoKT6zAYCGUB9xBGyPNIj7MOWpg6wuMOajY8
 13 <https://govtravel.am/report/>

Աղյուսակ 5. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հունիս ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	36.0	29%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	11.7	9.4%
Երևանի պետական համալսարան հիմնադրամ	7.5	6%
ՀՀ Ոստիկանություն	6.7	5.4%
Արվեստների հայկական խորհուրդ ՀԿ	5.1	4%
Հանրագումարը	67.6	53.8%
Ընդամենը	125.3	100%

Հունիս ամսին կատարվել է 125.3 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, ընդ որում առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (29%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (9.4%), Երևանի պետական համալսարան հիմնադրամ (6%), ՀՀ Ոստիկանություն (5.4%) և Արվեստների հայկական խորհուրդ ՀԿ (4%): Վերը նշված 5 պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի ավելին քան կեսը՝ 53.8%-ը: ¹⁴

Աղյուսակ 6. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հուլիս ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	24.3	27%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	8.0	8.9%
Հայաստանի ազգային ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ	5.1	5.7%
Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ մանկական ֆիլհարմոնիա ՀՈԱ	4.2	4.8%
Երևանի պետական համալսարան հիմնադրամ	3.6	4%
Հանրագումարը	45.4	50.4%
Ընդամենը	90.4	100%

2018 թվականի հուլիս ամսին կատարվել է 90.4 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (27%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (8.9%), Հայաստանի ազգային ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ (5.7%), Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ մանկական ֆիլհարմոնիա ՀՈԱ (4.8%) և Երևանի պետական համալսարան հիմնադրամ (4%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի կեսը՝ 50.4%-ը: ¹⁵

¹⁴ <https://govtravel.am/report/>

¹⁵ <https://govtravel.am/report/>

Աղյուսակ 7. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (օգոստոս ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	58.7	50.1%
Երևանի քաղաքապետարան	7.9	6.8%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	5.5	4.7%
ՀՀ Ոստիկանություն	4.9	4.2%
Հումանիտար ականազերծման և փորձագիտական կենտրոն ՊՈԱԿ	3.2	2.8%
Հանրագումարը	80.2	68.6%
Ընդամենը	117	100%

2018 թվականի օգոստոս ամսին կատարվել է 117 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ գերակշռող կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (50.1%), Երևանի քաղաքապետարան (6.8%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (4.7%), ՀՀ Ոստիկանություն (4.2%) և Հումանիտար ականազերծման և փորձագիտական կենտրոն ՊՈԱԿ (2.8%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսերի երկու երրորդը՝ 68.6%: ¹⁶

Աղյուսակ 8. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածքը (սեպտեմբեր ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	37.0	26.8%
Աշխատանքային ռեզերվներ ՄՀԿ	9.9	7.1%
ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	7.8	5.7%
Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի պետական թատրոն ՊՈԱԿ	7.4	5.4%
Հայաստանի էստրադային ջազ-նվագախումբ ՊՈԱԿ	5.9	4.3%
Հանրագումարը	68.1	49.3%
Ընդամենը	138.4	100%

Ընդամենը սեպտեմբեր ամսին կատարվել է 138.4 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, որտեղ գերակշիռ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (26.8%), Աշխատանքային ռեզերվներ ՄՀԿ (7.1%), ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն (5.7%), Հ. Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի պետական թատրոն ՊՈԱԿ (5.4%) և Հայաստանի էստրադային ջազ-նվագախումբ ՊՈԱԿ (4.3%): Վերը նշված 5 պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի գրեթե կեսը՝ 49,3%: ¹⁷

¹⁶ <https://govtravel.am/report/>
¹⁷ <https://govtravel.am/report/>

Աղյուսակ 9. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (հոկտեմբեր ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	29.2	21.2%
Կ.Ս.Ստանիսլավսկու անվան պետական ռուսական դրամատիկական թատրոն ՊՈԱԿ	15.3	11%
Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ	13.9	10.1%
ՀՀ ԿԱ Պետական եկամուտների կոմիտե	5.9	4.3%
Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ	4.5	3.3%
Հանրագումարը	68.8	50%
Ընդամենը	138	100%

Հոկտեմբեր ամսին կատարվել է 138 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, ընդ որում առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (21.2%), Կ.Ս.Ստանիսլավսկու անվան պետական ռուսական դրամատիկական թատրոն ՊՈԱԿ (11%), Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ (10.1%), ՀՀ ԿԱ Պետական եկամուտների կոմիտե (4.3%) և Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ (3.3%): Վերը նշված 5 պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի 50%-ը: ¹⁸

Աղյուսակ 10. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (նոյեմբեր ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	39.8	29.8%
Կ.Ս.Ստանիսլավսկու անվան պետական ռուսական դրամատիկական թատրոն ՊՈԱԿ	21.3	15.9%
Հայաստանի ազգային ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ	20.4	15.3%
Երևանի քաղաքապետարան	4.9	3.7%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	4.1	3.1%
Հանրագումարը	90.5	67.8%
Ընդամենը	133.6	100%

2018 թվականի մարտ ամսին կատարվել է 133.6 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից¹⁹ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (29.8%), Կ.Ս.Ստանիսլավսկու անվան պետական ռուսական դրամատիկական թատրոն ՊՈԱԿ (15.9%), Հայաստանի ազգային ֆիլհարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ (15.3%), Երևանի քաղաքապետարան (3.7%) և ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (3.1%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի 67.8%:

¹⁸ <https://govtravel.am/report/>

¹⁹ <https://govtravel.am/report/>

Աղյուսակ 11. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (դեկտեմբեր ամիս, 2017թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	19.0	33.8%
Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ մանկական ֆիլիարմոնիա ՀՈԱ	6.0	10.8%
Երևանի քաղաքապետարան	5.0	8.8%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	3.0	5.3%
«Սիվիլ Արտ» մշակութային հասարակական կազմակերպություն	2.3	4.1%
Հանրագումարը	35.3	62.9%
Ընդամենը	56.2	100%

2018 թվականի դեկտեմբեր ամսին կատարվել է 56.2 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ գերակշռող կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (33,8%), Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ մանկական ֆիլիարմոնիա ՀՈԱ (10,8%), Երևանի քաղաքապետարան (8,8%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (5,3%) և «Սիվիլ Արտ» մշակութային հասարակական կազմակերպություն (4,1%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսերի մեկ երրորդը՝ 62,9%: ²⁰

Աղյուսակ 12. Ավիատոմսերի ծախսերի կառուցվածքը (հունվար ամիս, 2018թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ պաշտպանության նախարարություն	8.8	20.5%
Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ	6	14%
ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն	3.7	8.6%
Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ	2.9	6.7%
ՀՀ նախագահի աշխատակազմ	1.9	4.4%
Հանրագումարը	23.3	54.2%
Ընդամենը	43.6	100%

Ընդամենը հունվար ամսին կատարվել է 43.6 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, որտեղ գերակշիռ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ (13.7%), ՀՀ ՊՆ պաշտպանական քաղաքականության վարչություն (12.7%), ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն (8.5%), ՀՀ ՊՆ կադրերի և ռազմական կրթության վարչություն (7.5%) և Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ (6.6%): Վերը նշված 5 պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի գրեթե կեսը՝ 49%: ²¹

²⁰ <https://govtravel.am/report/>

²¹ <https://govtravel.am/wp-content/uploads/Tickets-hunvar-2018.pdf> 2018

Աղյուսակ 13. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (փետրվար ամիս, 2018թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ ՊՆ պաշտպանական քաղաքականության վարչություն	9.9	12.5%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	7.6	9.6%
Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ	5.1	6.5%
ՀՀ Ոստիկանություն	4.5	5.7%
Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ	4.2	5.3%
Հանրագումարը	31.3	39.6%
Ընդամենը	79.3	100%

Փետրվար ամսին կատարվել է 79.3 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի առք, ընդ որում առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ ՊՆ պաշտպանական քաղաքականության վարչություն (10,8%), ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն (9.6%), Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ (6.4%), ՀՀ Ոստիկանություն (5.7%) և Հայաէրոնավիգացիա ՓԲԸ (5.3%): Վերը նշված 5 պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի 37.8%-ը:²²

Աղյուսակ 14. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (մարտ ամիս, 2018թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
Հայաստանի պետական երիտասարդական նվագախումբ ՊՈԱԿ	23.1	15.3%
Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ	14.1	9.4%
Արտաքին գործերի նախարարություն	12.5	8.3%
Դպրոցականների հանրապետական մարզական ֆեդերացիա	10.2	6.8%
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	7.8	5.1%
Հանրագումարը	67.7	44.8%
Ընդամենը	151.2	100%

2018 թվականի մարտ ամսին կատարվել է 151.2 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ առավել մեծաքանակ կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ Հայաստանի պետական երիտասարդական նվագախումբ ՊՈԱԿ (15.3%), Կամերային երաժշտության ազգային կենտրոն ՊՈԱԿ (9.4%), Արտաքին գործերի նախարարություն (8.3%), Դպրոցականների հանրապետական մարզական ֆեդերացիա (6.8%) և ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (5.1%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսի 44.8%:²³

22 <https://govtravel.am/wp-content/uploads/Tickets-petrvar-2018.pdf> 2018
 23 <https://govtravel.am/wp-content/uploads/Tickets-mart-2018.pdf> 2018

Աղյուսակ 15. Ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (ապրիլ ամիս, 2018թ.)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	9.2	13.4%
Արտաքին գործերի նախարարություն	4.8	7%
Երևանի պետական համալսարան	3.1	4.6%
ՀՀ ԳԱԱ Ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտ ՊՈԱԿ	3	4.4%
Այբ կրթական հիմնադրամ	2.9	4.2%
Հանրագումարը	23	33.5%
Ընդամենը	68	100%

2018 թվականի ապրիլ ամսին կատարվել է 68 միլիոն ՀՀ դրամի ավիատոմսերի գնում, որտեղ գերակշռող կառուցվածքային ծախսեր ավիատոմսերի գծով կատարվել է հետևյալ կառույցների կողմից՝ ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն (13.4%), Արտաքին գործերի նախարարություն (7%), Երևանի պետական համալսարան (4.6%), ՀՀ ԳԱԱ Ինֆորմատիկայի և ավտոմատացման պրոբլեմների ինստիտուտ ՊՈԱԿ (4.4%) և Այբ կրթական հիմնադրամ (4.2%): Վերը նշված պետական կառույցների ծախսը կազմել է ողջ ավիատոմսերի ծախսերի մեկ երրորդը՝ 33.5%:

24

Գնված ավիատոմսերի ամփոփիչ մոնիտորինգ, 2018 թ.

2017 թվականի մայիս ամսից մինչև 2018 թվականի ապրիլ ամիս ներառյալ կատարվել է ընդամենը 1.2 միլիարդ ՀՀ դրամ արժողությամբ ավիատոմսերի գնում: Գնումների գերակշռող մասը կատարվել է ՀՀ Պաշտպանության նախարարության կողմից՝ 335.8 միլիոն դրամ ընդամենը արժողությամբ՝ 27.1% կշռով: Ավիատոմսերի գնումներում մեծ մասնաբաժին ունեն նաև ՀՀ արտաքին գործերի նախարարությունը՝ 80 միլիոն ՀՀ դրամ կամ 6.5% և Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ-ը՝ 48 միլիոն ՀՀ դրամ կամ 4%: Ընդամենը ծախսերի ուղիղ կեսը կատարվել է ստորև նշված պետական կառույցների կողմից (Աղյուսակ 13).

Աղյուսակ 16. Պետական կառույցների ավիատոմսերի ծախսի կառուցվածքը (01.05.2017 - 30.04.2018)

Պետական կառույցի անվանում	Ֆինանսավորման արժեքը (մլն ՀՀ դրամ)	տեսակարար կշիռը ընդհանուր կառուցվածքում (%)
ՀՀ Պաշտպանության նախարարություն	335.8	27.1%
ՀՀ Արտաքին գործերի նախարարություն	80.3	6.5%
Հայաստանի ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախումբ ՊՈԱԿ	48.8	3.9%
Երևանի պետական համալսարան հիմնադրամ	42.5	3.4%
ՀՀ Ոստիկանություն	40.5	3.3%

24 <https://govtravel.am/wp-content/uploads/Tickets-april-2018.pdf> 2018)

Կ.Ս.Ստանիսլավսկու անվան պետական ռուսական դրամատիկական թատրոն ՊՈԱԿ	36.6	3%
ՀՀ ԿԱ Պետական եկամուտների կոմիտե	34.1	2.7%
Հանրագումար	618.6	50%
Ընդամենը	1239.9	100%

Եզրակացություններ

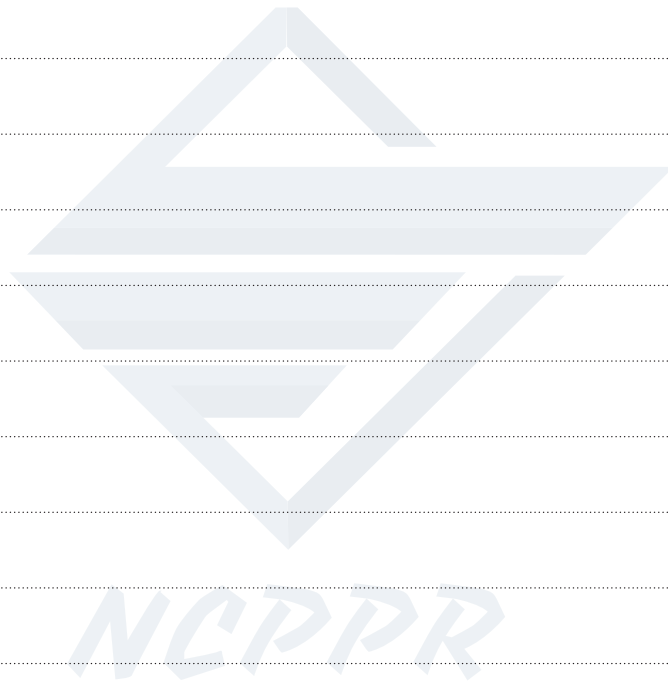
Պետական գործուղումներն ուսումնասիրելիս առանձնացրել ենք 2 ժամանակաշրջան՝ նախա և հետ հեղափոխական: Հեղափոխությունից առաջ, արժեքային առումով առավել շատ գործուղել են՝ ՀՀ ՊՆ, ՀՀ ԱԻՆ և Հայաստանի Ազգային ֆիլիարմոնիկ նվագախմբի անձնակազմը, իսկ օրերի առումով՝ ՀՀ ՏՁՆ նախարարության, ՀՀ ՏԿՏՏ նախարարության, ՀՀ ԱԻՆ, ինչպես նաև ՀՀ էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարության աշխատակազմը: Նախորդ իշխանությունների պետական գործուղումների կառուցվածքում, վերջինս (ՀՀ ԷԵԲՊՆ) ունեցել է մեծ մասնաբաժին, ինչն ավելի է մեծացել նոր իշխանությունների ժամանակ:

Գործուղումների արդյունավետությունը կարող ենք դատել ելնելով դրանց նպատակային արդյունքներից: Այսպիսով գործուղումների արդյունքում հիմնական ձեռքբերումներն են՝ ներկրվող միջուկային վառելիքի գնի նվազեցման պայմանավորվածությունը՝ 760 000 ԱՄՆ դոլարով, Հայաստանում արևային էներգիայի ապագայի զարգացման խթանումը, մասնավորապես տարբեր երկրների ներկայացուցիչների կողմից փաստացի ներդրումների ներգրավվածության ընդլայնմամբ, Իրանից ներկրվող գազի քանակի ավելացման քննարկումները, և այլն:

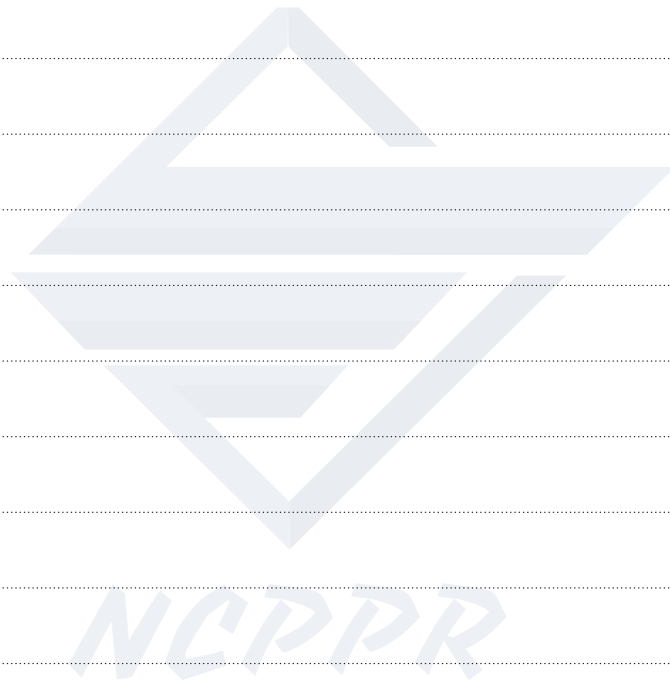
Հիմնականում գործուղումները ուղղված են եղել դեպի Ռուսաստանի Դաշնություն, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ և Ղազախստանի Հանրապետություն:

Նոր իշխանությունների օրոք նկատում ենք գործուղումների ֆինանսավորման վրա ծախսվող գումարների նվազեցում, որը բինես կարգի չվերթների նվազեցման արդյունք է:

Նշումների համար

Նշումների համար

ՀՀ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄՆԵՐԻ
2017-2018ԹԹ.
ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳԻ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

